

Apps! De er ved at ændre dit liv til søs

Nye værktøjer til dig

Traditionel maritim elektronik har fået en stærk konkurrent – nogen vil sige et godt supplement. Og vi forbrugere har fået en interessant vifte af nye og ikke mindst økonomisk attraktive muligheder. Både Apples App Store og Google Play (Android) er digitale supermarkeder med hyldemeter på hyldemeter af navigationsværktøjer og diverse hjælpemidler til sejlere. Kendetegnen for dem alle er, at de kun koster en brøkdelen af den software, der ellers bruges i maritim elektronik.

Det samme gælder i endnu højere grad, når det kommer til hardware. Og en væsentlig pointe er, at den har de fleste af os i forvejen. iPads, iPhones, Android tablets, smartphones i det hele taget, er med os alle steder – også til søs. Vi bruger dem til alt fra e-mails til film, foto, Facebook, vejrmeldinger og meget andet. Så hvorfor ikke også til navigation og andre ting, der handler om at sejle? De store elektronikproducenter er allerede i fuld gang med at udvikle egne apps og kombinationsmuligheder med fastmonterede, netværksopkoblede instrumenter. En hel lille revolution er i gang!

Raymarine E7 deler skærbilledet med din smartphone og din tablet – via en app.

Hente og bearbejde information, bevare kontrol og styring, sørge for overvågning af bestemte, kritiske områder – mange af de opgaver, du har som skipper eller ansvarshavende om bord på en båd, handler om at udføre handlinger, som en computer eller digital enhed kan hjælpe dig med. Selvfølgelig er det stadig dig, der har ansvaret, og det er dit job at følge med i, hvad der sker ude i virkeligheden – både udenfor søgelænderet og indenfor. Heldigvis er det stadig sådan! Men maritim elektronik og den software, der er udviklet til maritime formål, udgør bedre og bedre værktøjer. Samlet set gør de det faktisk langt sikrere og langt lettere at sejle. Hvis de altså anvendes rigtigt!

Ny generation

En sejlbåd i dag ligner i virkeligheden ret meget en sejlbåd fra 1970. Der er et cockpit bagi, en mast med nogenlunde samme rigning, et ruf og en aptering som oftest følger nogenlunde samme grundplan.

Det samme kan man bestemt ikke sige om instrumenterne! De har flyttet sig i kvantespring, og nu er vi fremme ved en helt ny generation: Den app-baserede elektronik. Vejen tilbage til ekkoloddet med en

rød lysende prik, der flytter sig rundt i en urskive, er lige så lang, som vejen tilbage til den udhulede træstamme.

Ja tak, begge dele

Lad os starte med at kigge på det vi kender: Rigtige kortplottere har medfødte fordele som vandtæt indpakning, konstant tilsluttet strømforsyning – og de nyere og lidt mere avancerede modeller har en skærm som er lysstærk – selv i direkte sollys. De fleste kortplottere i dag arbejder også i mere eller mindre åbne netværk og er forberedt for visning af eksterne data fra andre instrumenter, hentet via et NMEA 2000-kompatibelt netværk (læs mere om NMEA 2000 andetsteds her i bladet).

Mange af dagens kortplottere kan endda dele gavnligt ud af sit skærbillede, og sende det trådløst til bådens tablets og smartphones via forskellige former for ethernet eller wifi. Det har alle de store kanoner i branchen; Garmin, Raymarine, Simrad, Furuno allerede indført i sine produkter. Elektronikproducenterne er nemlig også begyndt at lave egne apps! Typisk kan de spejle skærbilledet fra den fastmonterede enhed og bruges som fjernkontrol og til mobilvisning af data.

Du har sikkert både en smartphone og en tablet. Du henter sikkert en app fra tid til anden. Vidste du, at den kombination kan rigtig meget i en båd? Og dette er kun begyndelsen...

TEKST ØYVIND BORDAL
FOTO ØYVIND BORDAL/DIV. PRODUKTFOTOS

En moderne kortplotter går altså fint i spænd med mobile, app-baserede enheder. Kortplotteren har sine klare fordele – den nye plottergeneration er forberedt til at kombineres med tablets og smartphones via trådløst netværk og egne apps.

Samtidigt er det sådan, at vores tablets og smartphones (som vi alligevel slæber med os alle steder) helt på egen hånd kan hente glimrende værktøjer på nettet i form af selvstændige apps. De fungerer helt på egen hånd – uden nogen tilslutning til fastmonterede instrumenter. Nogen af disse apps møder du senere i denne artikel, men udvalget er enormt, og vi kan kun vise et lille hjørne af mulighederne.

Vandtæt og strømforsynet

Som vi var inde på i første artikel om emnet (forrige nummer), så vil mange med rette være bekymrede ved at overlade vigtige funktioner til apparater som ikke er bygget til et liv til søs. Tablets og smartphones tåler ikke vand eller fugt (med få undtagelser) og har en begrænset batterikapacitet. Deres lysstyrke og temperaturtolerance er ikke så god som den er i ny maritim elektronik. Skal man bruge tablets eller smartphones til væsentlige ting i en båd, skal de selvfølgelig have en ordentlig vandtæt og helst også stødsikker boks – samt muligheder for backup

Data fra bådens instrumenter kan i dag gøres trådløse - og vises på dine mobile enheder. Læs også artiklen om NMEA 2000 andetsteds i bladet!

ladning. Men tager man sine forholdsregler og bruger de rigtige produkter, kan din tablet eller smartphone faktisk forvandles til et forholdsvis sikkert og ganske udmærket stykke maritim elektronik. Og så er det bare at forsyne sig på det gigantiske og hurtigt voksende supermarked, hvor billige eller gratis apps kan hentes via App Store eller Google Play.

Ægte mobilitet

Det unikke ved udviklingen er, at alle principielt kan lave apps. Tusindvis af amatører og professionelle programmører og designere sidder rundt om i verden, mens du læser dette, i fuld gang med at udvikle nye apps til sejlere. Mere end 100 millioner båd-apps er allerede solgt via App Store alene!

En af de store fordele ved brug af apps i båden, bortset fra pris og nem betjening, er, at skærbilledet og dermed funktionerne findes på alle de enheder om bord, hvor dine apps er installeret. Det betyder, at de er tilgængelige over alt. De er på kortbordet, i cockpittet, og de er med i lommen, når du er på fordækket. Dagens små besætninger, ofte kun to personer, sejler meget med autopilot, og der er tit behov for et navigations-check og justeringer af kurs andre steder i båden end ved rattet eller kortbordet. Økonomi er en væsentlig ting for de fleste af os, det er dyrt nok i forvejen at sejle: Hardware har du i forvejen, software koster som regel mindre end en god kop café latte.

Vandtæt iPad med egen strømforsyning monteret på drejbart beslag. Her med Navionics' navigations-app.

Backup

Men hvad med sikkerheden? Det ord der bør blinke i baghovedet hele tiden, når man udstyrer en båd, specielt hvis man har tænkt at sejle længere distancer, eller på åbent hav, er backup. Hvis en væsentlig funktion bortfalder, skal en anden kunne overtage. I den sammenhæng er det vigtigt at bemærke, at mange af de informationer, vi er vant til at få i en båd i dag, er egentlig mere "nice to have" end "need to have". Søkort er for eksempel nødvendige. Visning af vindstyrke og vindretning kan du godt undvære.

Det er med andre ord vigtigt at skelne mellem,

hvilke funktioner i båden som er helt basalt nødvendige – og som skal forsynes med backup og særlig sikrede systemer. Og hvilke funktioner som det er nyttigt eller komfortabelt at have, men som godt kan få lov at bortfalde i en snæver vending, uden at der skal fældes tårer over det.

Forbedring af sikkerhed

Den traditionelle backup til kortplotteren er papirkort, men backup kan lige så godt bestå af en håndholdt, batteridrevet GPS med kortfunktion eller andre elektroniske enheder med GPS og egen strømforsyning i form af batterier eller lade-enheder (som der skal være rigelig af om bord). Det vigtige er, at funktionen er tilgængelig – ikke om den er analog eller digital.

De fleste kan i dag nemt tælle fire-fem GPS-enheder med kort om bord, hvis alt tages med – og de fleste har sin egen strømforsyning. Skulle al strøm om bord forsvinde, er der altså stadig mange timers navigation tilgængelig. Skulle en eller endda to enheder holde op med at virke, er der stadig flere muligheder.

Apps kan altså være en forbedring af sikkerheden, hvis de anvendes med den fornødne viden om deres styrker og begrænsninger. Og det skulle gerne stå lidt klarere efter den serie artikler om emnet, vi bringer her i Bådmagasinet, og hvor dette altså er nummer to i rækken.

Flere på vej

På de kommende sider kan du se en række nyttige apps – og flere kommer hele tiden til. En enkel Google-søgning vil hurtigt bringe dig på sporet af en opdateret og udvidet oversigt. Allerede om nogle måneder er der kommet nye og formentlig endnu bedre apps til os sejlere!

**Vend tilbage i næste måned;
vi fortsætter at grave i emnet i næste nummer.**

24 fede sejler-apps

Navigation, vind og vejr, AIS, software til kapsejlad, alarmer og meget mere. Her er et udvalg af gode apps til sejlere.

Oversigten viser blandt andet apps fra Garmin, Raymarine, Simrad, Furuno og Digital Yachts, som er blandt de elektronikproducenter som har udviklet egne apps til deres produkter. Du finder også selvstændige, uafhængige apps som forsyner dig med vedligeholdsmaterialer, almanak-data, lommelygte, vejrmedlinger – og ikke mindst navigation.

Navionics er den p.t. mest anvendte navigations-app. Til navigation er det væsentlig at vælge en app, hvor kortene downloades og gemmes på din enhed. Du ønsker ikke at være uden navigationsdata i det øjeblik netforbindelsen ryger!

Et generelt tip er at sætte sig ind i, hvilke funktioner som kræver netforbindelse, og hvilke du kan benytte dig af offline. Nogen gange skal data downloades, eller funktioner skal installeres og sættes op inden afgang. Apps er generelt meget brugervenlige, så der er sjældent behov for eksperthjælp.

ANCHOR ALERT

BOAT BEACON

GARMIN BLUE-CHART

ISAF SAILING RULES

AWE TIDES

BOAT WARDEN

iAIS

MARINE CHARTS

B&G GoFREE

FLOAT PLAN

iNAVX

MARINE RULES AND SIGNALS

Brugsområder:

- ↳ Navigation (GPS-kortplotterfunktion)
- ↳ Tilgang til og behandling af vejrdata (selv GRIB-filer)
- ↳ Mobil, ekstra visning af data/skærbillede fra bådens faste instrumenter
- ↳ Havneguides, information om ankerpladser, tidevand etc.
- ↳ AIS (som app dog kun ved netforbindelse)
- ↳ Ankeralarm
- ↳ Tyverialarm
- ↳ Andre typer alarmer
- ↳ Overvågning og kontrol af varmeapparat, motorinstrumenter etc.
- ↳ Pladsfri opbevaring af manualer, data, informationer som vedrører båd og udstyr (husk backup, f.eks Dropbox)
- ↳ Fjernkontrol af autopilot m.v.

